

THÚC ĐẨY NĂNG SUẤT CHẤT LƯỢNG TẠI ÚC: ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ VAI TRÒ CỦA KẾT NỐI CÔNG - TƯ

NGUYỄN THU HIỀN

Trung tâm Năng suất Việt Nam
Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng, Bộ KH&CN

Liên bang Úc được biết đến là một đất nước giàu có và thịnh vượng. Để phát triển đất nước, Chính phủ Úc luôn đặc biệt quan tâm đến hoạt động năng suất chất lượng, coi đó là sứ mạng của các doanh nghiệp, gắn trực tiếp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội đất nước. Qua nghiên cứu, tác giả chỉ ra bài học kinh nghiệm đối với các nước đang phát triển (trong đó có Việt Nam) trong lĩnh vực này chính là, thúc đẩy năng suất chất lượng phải đi liền với đổi mới sáng tạo và kết nối công - tư.

Liên bang Úc (Commonwealth) là nước có diện tích lớn thứ 6 trên thế giới, nước duy nhất chiếm toàn bộ một lục địa và cũng là nước lớn nhất trong khu vực châu Đại Dương. Lợi thế về tự nhiên, nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú cùng với chính sách phát triển theo mô hình kinh tế phương Tây đã đưa kinh tế Úc trở thành một nền kinh tế thị trường thịnh vượng.

Trong lĩnh vực năng suất chất lượng, nhiều năm qua Úc là nước quan sát viên của Tổ chức Năng suất châu Á (APO). Úc có hệ thống các cơ quan năng suất chất lượng và đội ngũ chuyên gia năng động, chuyên nghiệp. Đó cũng chính là lý do mà hiện nay, các chuyên gia năng suất chất lượng Úc là sự lựa chọn hàng đầu của các nước trong khu vực châu Á, trong đó có Việt Nam để trao đổi kinh nghiệm, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực cũng như hỗ trợ phát triển doanh nghiệp trong cải tiến năng suất chất lượng.

Tại Úc, phong trào năng suất chất

lượng và hoạt động của các cơ quan liên quan luôn gắn với chính sách phát triển kinh tế - xã hội và quản trị trong doanh nghiệp. Cơ quan đại diện cho Chính phủ Úc tham gia các cuộc họp của APO giai đoạn 1990-2000 là Viện Quản lý Chất lượng toàn diện (TQMI), tiếp theo là Hội đồng Chất lượng Úc (AQC). Tuy nhiên, sau một thời gian, AQC giải thể vì Chính phủ Úc thay đổi mục tiêu, coi năng suất chất lượng là sứ mạng của từng doanh nghiệp, gắn với thực tiễn và yêu cầu của đời sống kinh tế - xã hội. Các vấn đề năng suất chất lượng đã trở thành mối quan tâm thường xuyên của các doanh nghiệp tư nhân. Vai trò của Chính phủ được thể hiện nhiều trong việc đề ra đường lối, chính sách hỗ trợ về thuế, khuyến khích doanh nghiệp áp dụng các công nghệ mới và các quy định liên quan tới hoạt động sản xuất kinh doanh theo định hướng ngày càng gia tăng năng suất chất lượng...

Các thành tựu về kinh tế, khoa học và công nghệ trong những năm gần đây của Úc cho thấy một chính

sách hỗ trợ kịp thời của Chính phủ cũng như tính năng động của khối tư nhân, các hiệp hội, mạng lưới các trung tâm, chuyên gia tham gia vào hoạt động nghiên cứu, hỗ trợ doanh nghiệp đổi mới và thúc đẩy năng suất chất lượng. Theo báo cáo của Quỹ tiền tệ quốc tế (IMF) năm 2012, Úc đã vượt qua Tây Ban Nha để trở thành nền kinh tế lớn thứ 12/144 trên thế giới, và là nền kinh tế có chỉ số về khả năng cạnh tranh thứ 20 theo Báo cáo về chỉ số năng lực cạnh tranh toàn cầu 2012-2013 của Diễn đàn kinh tế thế giới. Một số chỉ số được đánh giá cao trong lĩnh vực khoa học - công nghệ và đổi mới là: khả năng áp dụng công nghệ mới trong doanh nghiệp (15/144); chất lượng của các viện nghiên cứu (13/144); sự kết hợp giữa các viện và ngành trong hoạt động nghiên cứu - phát triển 13/144...

Một trong những điểm mạnh trong hoạt động thúc đẩy năng suất chất lượng của Úc là Chính phủ đã xác định con đường đi dựa vào đổi mới và đề cao vai trò của kết nối công - tư. Hiện tại, hoạt động thúc đẩy năng

Ký biên bản ghi nhớ với đối tác Úc

suất chất lượng tại Úc được thực hiện thông qua các chương trình cụ thể và do các tổ chức độc lập kết hợp công - tư thực hiện, cụ thể là:

- *Hội đồng Năng suất Úc (Australian Productivity Commission)* là cơ quan thuộc chính phủ có nhiệm vụ nghiên cứu về năng suất và các yếu tố liên quan tới phát triển kinh tế - xã hội, môi trường có tác động tới sự phát triển và thịnh vượng của nền kinh tế. Hội đồng Năng suất Úc theo dõi, phân tích và đưa ra báo cáo hàng năm về năng suất của nền kinh tế, năng suất của các ngành kinh tế, năng suất của một lĩnh vực cụ thể và năng suất các yếu tố tổng hợp. Các báo cáo nghiên cứu hàng năm này do Chính phủ Úc đặt hàng. Trong năm 2012, Hội đồng Năng suất Úc đã nghiên cứu và đưa ra các báo cáo về: Đánh giá hiệu quả hoạt động và đổi mới trong dịch vụ hành chính công; Các rào cản ảnh hưởng tới hiệu quả áp dụng các biện pháp đối phó với biến đổi khí hậu; Đo lường và phân tích năng suất trong ngành điện, khí và nước; Phân tích năng suất trong dịch vụ chăm sóc sức khỏe công và tư nhân...

- *Tổ chức Chất lượng Úc (Australian Organization for Quality - AOQ)* là tổ chức độc lập, phi lợi nhuận và hoạt động theo hình thức hiệp hội, có vai

trò làm đầu mối xây dựng và triển khai các chương trình đổi mới trong doanh nghiệp, các hoạt động thúc đẩy Giải thưởng kinh doanh xuất sắc (trước đây gọi là Giải thưởng chất lượng quốc gia), cung cấp các dịch vụ tư vấn về năng suất chất lượng.

- *Cơ quan Tiêu chuẩn Úc (Standard Australia - SA)* là tổ chức độc lập, phi lợi nhuận và được Chính phủ công nhận với mục tiêu hoạt động là tăng cường hiệu quả kinh tế của quốc gia, cạnh tranh quốc tế và góp phần vào nhu cầu của cộng đồng vì một môi trường an toàn và bền vững, đồng thời thúc đẩy việc xây dựng các tiêu chuẩn mang tính đồng thuận và hài hòa lợi ích của các bên liên quan.

- *Viện Quản lý Úc (Australian Institute of Management - AIM)*, với hơn 30.000 nhân viên và 3.500 tổ chức thành viên, AIM đi đầu trong lĩnh vực cung cấp dịch vụ đào tạo cho các nhà quản lý, lãnh đạo doanh nghiệp về kỹ năng lãnh đạo, quản trị doanh nghiệp nhằm hỗ trợ cho hoạt động cải tiến năng suất chất lượng, tổ chức các sự kiện, hội thảo, diễn đàn và cung cấp thông tin qua dịch vụ thư viện, xuất bản, dữ liệu trực tuyến và những nguồn lực khác.

- *Cơ quan Năng suất Úc (Australian*

Productivity Council) là tổ chức tư nhân với vai trò hỗ trợ doanh nghiệp nâng cao năng suất chất lượng và khả năng cạnh tranh thông qua hoạt động dịch vụ đào tạo và tư vấn.

- *Chương trình quốc gia kết nối và hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ* thực hiện sứ mạng kết nối các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Úc tiếp cận các thông tin, công cụ và chuyên môn cần thiết để nâng cao năng suất chất lượng, tăng khả năng cạnh tranh và tận dụng đầy đủ tiềm năng tăng trưởng kinh doanh. Hoạt động của Chương trình thông qua mạng lưới các trung tâm, các chuyên gia theo lĩnh vực/ngành tại các bang nhằm cung cấp các dịch vụ hỗ trợ các doanh nghiệp vừa và nhỏ, từ (1) giai đoạn đánh giá thực trạng; (2) đưa ra các khuyến nghị nhằm đổi mới trong kinh doanh, quản lý; (3) thực hiện các giải pháp hỗ trợ và đổi mới trong doanh nghiệp.

Tất cả các cơ quan nêu trên của Úc hoạt động độc lập nhau, nhưng có sự gắn kết chặt chẽ với nhau dưới sự định hướng và hỗ trợ của Chính phủ. Ngoài ra, hoạt động hỗ trợ nâng cao năng suất chất lượng tại Úc còn có sự tham gia của các trường đại học, viện nghiên cứu, tổ chức cung cấp dịch vụ đào tạo, tư vấn, hội nghị, hội thảo và mạng lưới chuyên gia độc lập.

Thời gian vừa qua, Việt Nam đã có nhiều hợp tác với các cơ quan năng suất của Úc như AOQ, SA... Trung tâm Năng suất Việt Nam đã cử nhiều đoàn cán bộ sang Úc trao đổi kinh nghiệm và học tập. Việc mở rộng hợp tác và kết nối với các cơ quan và chuyên gia Úc sẽ là điều kiện tốt để Việt Nam tiếp cận với nguồn chuyên gia, kiến thức về áp dụng công nghệ, kỹ thuật, phương pháp quản lý tiên tiến nhằm thúc đẩy năng suất chất lượng và khả năng áp dụng các công cụ quản lý chất lượng tiên tiến, nâng cao sức cạnh tranh của các doanh nghiệp Việt Nam ■